

Življenjska zgodba

Po pripovedovanju zapisala Nataša Kokošinek

Pri nas doma na Murovi 14 se je reklo Pr´Šafej, kar naj bi izhajalo iz domačega izraza "zašafati" ali podariti.

Stari oče Mihael Ipavec je bil po poklicu kovač. Na Jesenice je prišel na delo pri gradnji železniškega karavanškega predora iz vasi Križ pri Kamniku. Na Murovi je kupil staro hišo, jo popravil in dvignil. Hiša je bila že ob nakupu stara okoli 180 let. Stara mama Mihaela Krumpester je bila iz Most pri Komendi. Rodila je dva otroke: mojo mamo Mihaelo in sina Mirka. Stara mama in Mirko sta po prvi svetovni vojni umrla in stari oče se je še enkrat poročil, in sicer z Ivano Klemenc iz vasi Hrušica. Z njo je imel še pet otrok: Ivo, Vido, Florjana, Marijo in Ludvika. Žena Ivana je umrla leta 1930, leto za njo pa še stari ata Miha. Zapustila sta šest sirot. Skrb za otroke je pri devetnajstih letih prevzela moja mama, ki je bila najstarejša hči. Čez dobro leto se je poročila. Ker po tedanjih zakonih še ni bila polnoletna, je imela skrbnika ali "jerofa", kot smo rekli po domače. Temu je šlo predvsem za lastno premoženje in mama je morala prositi za vsak dinar, ki ga je potrebovala za otroke. Vsi otroci so šli takoj v uk, da so si čim prej pridobili poklic in se osamosvojili. Skrbnik jih je poslal daleč od doma, tako npr. strica Ludvika v Veržej.

Kmalu po poroki sem se rodila jaz. Po starih starših so me poimenovali Mihaela. Oče Jožef Kelvišar je bil organist in je dobil sobico v župnišču, v domači hiši pa so stanovanje oddajali. Za mano sta se rodila še brat Jože in sestra Marija. Ko se je začela vojna, so na vrata prišli Nemci in v štiriindvajsetih urah smo morali izprazniti stanovanje. Nemci so zasedli župnišče, nam pa so dodelili nadomestno stanovanje na Aljaževi ulici. Mama je bila visoko noseča in je od stresa še isto noč rodila v težkih pogojih, ob sveči in brez vode. Na Aljaževi ulici smo preživeli štiri zime in tri poletja. Stanovanje je bilo zelo vlažno in naš ata je zaradi slabih bivalnih pogojev resno zbolel. Z mamo sta se zato

*Kelvišarjevi otroci na rovtu
(Mihaela Potočnik)*

trudila, da bi se vrnila v domačo hišo, saj je bilo v družini tedaj že šest otrok. Dobila sta prostor na podstrešju, a našemu atu je bilo pomembno le to, da bo suho. Imeli smo dve sobi in kuhinjo ter stranišče "na štrbunk". Kopalnice ni bilo.

Oče je dobil službo na železnici. Najprej je delal v kurilnici, nato pa je bil premeščen v pisarno. Leta 1951 smo se spet preselili; tokrat v železniško čuvajnico, po domače "vahtnico". Stala je tam, kjer so danes stolpnice ob železniški progi. Hišica nam je bila zelo všeč in poleti je bilo tam prav idilično. Žal je bilo pozimi zelo vlažno in tako je naš ata spet zbolel. Kot najstarejša hči sem prevzela skrb za otroke in gospodinjstvo. Varovala sem sedem otrok in zraven pomagala še pri gospodinjstvih delih. Spominjam se, da mi je enkrat najmlajša sestra ušla za mamo čez progo. Preden sem jo ujela, je zlezla že čez tri tire in veliko srečo je imela, da je ni povozil vlak. Mami in očetu se je skupaj rodilo 13 otrok in le eden je kmalu umrl.

Po končani nižji gimnaziji sem želela iti v uk, a nisem dobila službe. Po nekaj letih sem se zaposlila v železarni, kjer sem kot tekačica raznašala pošto. Kmalu sem morala ponovno ostati doma, zato sem leta 1955 honorarno pobirala pristojbino za radio. Kasneje sem dobila službo v hotelu Pošta, kjer sem pomagala v slaščičarni. Ko so slaščičarno zaprli, sem nekaj časa opravljala pomožna dela, nato pa sem se zaposlila kot natarica. V tem času sem spoznala moža in se poročila. Stanovala sem še vedno pri starših, čeprav sem bila že noseča. Z mamino pomočjo sem od tete Vide kupila stanovanje v domači hiši na Murovi. Hčerka in mož sta se odselila, jaz pa še vedno živim v domači hiši.

*"Pr'Šafej" na Murovi v 60-ih letih 20. stoletja
(Ludvik Martinčič)*